

הכנסת העשרים

יוזמים : חברי הכנסת יואב קיש
אלי כהן

פ/20/3330

הצעת חוק לעידוד השקעות הון (תיקון – עידוד השקעות זרות בישראל), התשע"ו–2016

הוספת סימן ה' 1. בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט–1959, בפרק שביעי, אחרי סימן ד', יבוא :

"סימן ה': הטבות במס לחברת קניין רוחני

הגדרות 52.ד. בסימן זה –

"חברת קניין רוחני" – חברה בעלת קניין רוחני בר
הטבות;

"קניין רוחני" – ידע ורכוש לא מוחשי אחר, למעט
זכויות הקשורות לשיווק ובכלל זה סימן
מסחרי, מותג, סמל מסחרי ונכסים לא
מוחשיים נוספים המשמשים לשיווק;

"קניין רוחני בר הטבות" – זכויות בקשר עם קניין
רוחני אשר נובעות מפעילויות מחקר ופיתוח,
לרבות –

(1) פטנטים רשומים;

(2) זכויות יוצרים בקשר לתוכנות
מחשב;

(3) זכויות נוספות המוענקות לשם הגנה
על מוצרים רפואיים;

"הוצאה מזכה" – סך ההוצאות המצטברות המוכרות לצרכי מס, אשר הוצאו לשם ביצוע פעילות מחקר ופיתוח בישראל לשם פיתוח, שיפור או יצירת קניין רוחני בר הטבות ולמעט תשלומי תמלוגים אל מחוץ לישראל בעד שימוש בזכויות קניין רוחני, תשלומים לצדדים קשורים מחוץ לישראל בקשר עם פיתוח קניין הרוחני, תשלומי ריביות, הוצאות בגין מבנים, עלויות רכישה ועלויות אחרות שלא ניתן לשייכן באופן ישיר לקניין רוחני;

"הכנסה מזכה" – תמלוג, מתן זכות שימוש, רווח הון או כל הכנסה אחרת שהתקבלה בקשר עם קניין רוחני בר הטבות;

"הכנסה מזכה מוטבת" – הכנסה מזכה כשהיא מוכפלת ביחס שבין 130% מן ההוצאה המזכה לבין סך כל ההוצאות בגין קניין רוחני או הכנסה אחרת כפי שקבע מנהל רשות המיסים, לפי בקשה שהוגשה לו אם שוכנע מנימוקים שיירשמו, כי קיימת הצדקה לקביעת הכנסה מזכה מוטבת באופן שונה;

"נכס משולב" – נכס אשר כולל קניין רוחני בר הטבות וכן נכס מוחשי;

"תקופת ההטבות" – עשר שנים שתחילתן בשנת תחילתו של החוק; שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך את התקופה האמורה.

הטבות במס 52ה. (1) על אף האמור בסעיף 126(א), לגבי התוספת להכנסה המזכה המוטבת של חברת קניין רוחני יוטל מס חברות בשיעור של 5% בתקופת ההטבות.

(2) על אף האמור בפסקה (1), הכנסה מנכס משולב, תפוצל להכנסה המיוחסת לנכס המוחשי אשר תחושב על פי העלות הכוללת של המוצר ובתוספת מרווח של 10%, ויתרת ההכנסה תיוחס להכנסה מזכה מוטבת ותחויב במס בהתאם לכללים הקבועים בסימן זה.

חלוקת דיבידנד 152. על אף האמור בסעיף 125(ב), על דיבידנד ששולם שמקורו בהכנסה מזכה יחול מס בשיעור 5% בתקופת ההטבות.

קנס גרעון מוגדל 152. שוכנע פקיד השומה כי עיקר רווחיה של חברה ממכירות בישראל, נרשם במדינה שבה הוטל מס בשיעור הנמוך מ-10% וכי נצמח לחברה מוסד קבע בישראל, פקיד השומה רשאי להטיל על הכנסות החברה כפל מס חברות.

תחילה 2. תחילתו של חוק זה ביום פרסומו ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

באחרונה גיבש ארגון המדינות המפותחות (OECD) מדיניות חדשה שעומדת לשנות את מפת המס העולמית ופרסם המלצות העוסקות במעטפת שצריכה להיות משותפת לכלל המדינות החברות בו, במטרה לסתום את פרצות המס הבינלאומיות. ההמלצות מוכרות כהמלצות של שחיקת בסיס המס והסטת רווחים (BEPS).

הסטת הרווחים שנעשית על ידי החברות הרב לאומיות הינה ככלל, לרכז את ה- IP העיקרי של הקבוצה בחברה תושבת מדינה בעלת משטר מס נוח או במדינה שבה קיים RULING התומך במודל ההכנסות שלה. לפי עקרונות של מחירי העברה, החברה רשאית לייחס לחברות הללו את רוב הרווח, שכן מירב הסיכונים העסקיים קיים בידיהם (הקניין הרוחני), בעוד שהפונקציות, הסיכונים והרווחים מרוכזים בחברת המטה. [פעילות המכירה של הקבוצה תתבצע בדרך כלל על ידי חברות הפצה מקומיות. ישויות אחרות בקבוצה מבצעות עבור חברת המטה שירותי מו"פ או ייצור במנגנון תגמול של COST+ או LRD].

יחד עם זאת, המלצות ה- BEPS מאפשרות למדינות לעודד פעילות פיתוח בארצן על ידי מתן הטבות במס בכפוף לעמידה בעקרונות מסוימים, ובמילים אחרות, פתיחת האפשרות להפוך למדינה בה יש לחברות רב-לאומיות הקלות מס לצד פעילות אמיתית.

לאור האתגרים העסקיים והפוטנציאל הגלום בהמלצות ה- BEPS למשיכת השקעות זרות לישראל ולאור המודלים העסקיים הקיימים בישראל, מוצע בזאת לקבוע מודל מתאים ואטרקטיבי יותר מאילו הקיימים כיום בעולם (למשל המודל האנגלי והמודל האירלנדי) לשם משיכת השקעות זרות לישראל מחד ואי הברחת אלו הקיימות מנגד. קרי, לקבוע שיעור מס מיטיב ואטרקטיבי (בהשוואה למודלים האירופאים האחרים), לחברות אשר תבצענה את פעילות ה- R&D בישראל.

מודל זה ישמש כמנוף להגדלת הפריזון וניצול הערך המוסף של כוח אדם איכותי בישראל, אשר מועסק כיום על ידי החברות הזרות (בעיקר במודל של $cost +$).

בסיס הצעת החוק מורכב משני רבדים :

הרובד הראשון – שימור בסיס המס של ישראל כנגד תכנוני מס מקובלים של חברות רב לאומיות המסיטות רווחים המופקים בישראל למקלטי מס ובעיקר תכנוני מס המבוססים על הכלכלה הדיגיטלית. הרובד השני – במקביל לתהליך שלעיל, להפוך את ישראל למשטר מס ידידותי ואטרקטיבי לחברות רב לאומיות, וזאת על ידי חקיקת משטר innovation box ישראלי ומתן הטבות אגרסיביות לחברות רב לאומיות ביחס לעולם, שיהפכו את ישראל למרכז עולמי של פיתוח ובעלות בקניין רוחני. לפיכך, מוצע לתקן את פקודות מס הכנסה ולקבוע הטבות לקניין רוחני שיפותח בישראל על בסיס המתווה שנקבע בהמלצות ה- BEPS של ה- OECD.

במישור עידוד השקעות זרות בישראל – יינתנו הטבות במס לחברות בעלות קניין רוחני בר הטבות כהגדרתו בהצעת החוק ועל פי החישוב שנקבע. בנוסף, הטבות המס יחולו גם לגבי קניין רוחני שפותח בישראל בעבר תחת מנגנון של קוסט פלוס ובמסגרת רה ארגון הועבר לישראל (כפי שמשקף מהמלצות ה- BEPS), ללא הבחנה בין אם נעשה באמצעות עסקת מניות ובין אם בעסקת נכסים.

לצד ההטבות האמורות לעיל, בכדי לשמר את בסיס המס בישראל בעיקר כנגד מבני מס של חברות רב לאומיות מבוססות כלכלה דיגיטלית, אשר מסיטות רווחים המופקים בישראל למקלטי מס, יקבע קנס גרעון מוגדל אשר יחול ביחס לחברות המקיימות במצטבר :

כאשר חברה זרה מוכרת ללקוחות ישראלים ישירות או באמצעות סניף מקומי (ללא חברה בת בישראל, או לחילופין – חברת שירותים במודל של קוסט פלוס בלבד או במודל מרווח נמוך – LRD). וכשעיקר הרווח מהמכירות בישראל מופק במדינה בה שיעור המס נמוך מ- 10%.

אם בשומה סופית יקבע כי לחברה הזרה נצמח מוסד קבע בישראל, על הרווח העודף שיוחס למוסד הקבע לפי עקרונות מחירי העברה (עם עדיפות לשיטת ייחוס הרווח לפי "profit split" – חלוקת רווחים) יחול מס גרעון מוגדל של 25% על רווחים שייקבע כי היו צריכים להיות ממוסים בישראל (וזאת בנוסף לרווח אשר דווח על ידי חברת הבת בישראל, ככל שקיים).

מטרת מתן הקנס האמור היא ליצור הרתעה אנטי תכנונית במטרה לגרום לחברות לאומיות לשקול שינוי מודל של הפעילות בישראל, למודל של חברת הפצה המבוסס על מחירי העברה לפי עקרונות ה- BEPS ועל ידי כך ישמר טוב יותר בסיס המס בישראל.

לחלופין, בעקבות המנגנון ההרתעתי ובשילוב עם מנגנון ההטבות שפורט לעיל, חברות בינלאומיות אלו עשויות לבחון העברת קניין רוחני לישראל והמשך פיתוחו בישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח בתמוז התשע"ו – 3.8.16